

PUITTOODETE VIIMISTLEJA I

EESSÕNA

See kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõudeid puittoodete viimistleja I kvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Metsanduse Kutsenõukogu juurde moodustatud puidutöötlemise töörühm koosseisus:

Olev Kapral	Tartu Kutsehariduskeskus
Kunnar Kamar	Tallinna Ehituskool
Märt Rahamägi	Eesti Puutööliit
Arvo Olkkonen	Tallinna Ehituskool
Argo Olvik	Pärnu Kutseõppekeskus
Ülo Nappa	AS Repo Vabrikud
Zigmontas Strepaitis	OÜ Balteco Mööbel

Ajavahemikus 10.04 – 31.05.2002 a. viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus, millesse kaasati 32 puidutöötlemise ettevõtte ja koolitaja esindajad Eesti erinevatest piirkondadest.

Puittoodete viimistleja I kvalifikatsiooni sisaldava kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on eeltoodud töörühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskusnõuete võrdleva analüüsiga; Soome kutsekvalifikatsiooninõuete (näyttötutkintojen kuvaukset) ja Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutsekvalifikatsioonid) kutseoskusnõuete.

Puittoodete viimistleja I kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Puittoodete viimistleja I kvalifikatsiooni sisaldav kutsestandard on kinnitatud 23.09. 2002. a. Metsanduse Kutsenõukogu otsusega nr. 11.

Kutsestandardis sisalduvad kutsekvalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määramine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangutele ja isikuomadustele.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel. Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsioonide fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonid määratleb kutsenõukogu.

I tase – lihtsate tööülesannete täitmine sarnastes olukordades; põhilised kutsealased oskused ja teadmised on omandatud enamasti läbi koolituse; vajadusel juhendatakse töö käigus; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

II tase – põhiliste tööülesannete täitmine erinevates olukordades; lisaks kutsealastele oskustele ja teadmistele omab vilumust ja kogemust; töötaja töötab iseseisvalt; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

III tase – keerukate tööülesannete täitmine erinevates ja vahelduvates olukordades; omab kutsealast meisterlikkust; valmisolek kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks või laialdased kutsealased oskused ja teadmised on omandatud läbi koolituse; valmisolek korraldada ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutada selle eest.

IV tase – erinevate, keerukate, analüüsimist ja otsustamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades; laialdased kutsealased teadmised ja oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

V tase – teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste süstematiseerimist, edasiarendamist ja õpetamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades, kõrgel tasemel kutse- ja erialased teadmised, oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldavatele isiku- ja isikuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

Konkreetsete teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Kesktaase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtaase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

3 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub puittoodete viimistlemine puidutöötlemise ja puidutoodete tootmise valdkonda, kood 2030, mujal klassifitseerimata tootmise valdkonda, sealhulgas mööblitööstus, kood 361 ja ehituse valdkonda, kood 4542. Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub viimistleja 7. pearühma “Oskus- ja käsitöölised”, kood 7422.

4 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles:	Puittoodete viimistleja I
Inglise keeles:	Finisher I
Soome keeles:	Pintakäsittelijä I
Vene keeles:	Отдепочник по дереву I

5 KUTSEKIRJELDUS

Puittoodete viimistleja valmistab ette pindasid viimistluse alla, katab neid erinevate viimistlusmaterjalidega, tunneb erinevaid viimistlusviise ja oskab kasutada viimistlusseadmeid, teab viimistlusmaterjalide omadusi, suudab leida viimistlemise defekte ja oskab neid kõrvaldada, teab toodete kvaliteedinõudeid.

Ta oskab korraldada oma tööd ja tuleb toime tööaja planeerimisega, täidab ja järgib tööohutuse nõudeid.

Puittoodete viimistlejalt eeldatakse head värvitaju, liigutuste koordineerimist, hoolikust, püsivust, täpsust ja vastutustunnet.

Puittoodete viimistleja I kvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on kutsestandardi nõuetele vastava koolituse läbimine.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja –teadmised

6.1.1 Õigusaktid - algtase

- 1) töökeskkond
- 2) tööõigus

6.1.2 Töökeskkonna ohutus – kesktaase

- 1) tööohutus ja töökohaergonoomika
- 2) tervishoid ja tööhügieen
- 3) tuleohutus ja tulekustutusvahendid

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

- 4) elektriohutus
- 5) jäätmekäitus
- 6) esmaabi

6.1.3 Organisatsioonikäitumine – algtase

6.2 Põhioskused ja –teadmised

6.2.1 Puiduliigid, puitmaterjalid ja nende omadused

6.2.2 Puidu ja mööblitööstuses kasutatavad abimaterjalid

6.2.3 Puidutöötlemisel kasutatavate käsitööriistade (sh. elektrilised ja pneumaatilised) tundmine, kasutamine ja terade teritamine – algtase

6.2.4 Materjali ratsionaalne kasutamine

6.2.5 Oma töö ja töökoha korraldamine

6.2.6 Puidutoodetele esitatavad kvaliteedinõuded

6.2.7 Pinnaettevalmistamine

- 1) kasutatavate masinate ja seadmete tööpõhimõtted, töötamisrežiimid
- 2) masinate ja seadmete seadistamine ja reguleerimine
- 3) töödeldava pinna kvaliteedi hindamine
- 4) puitdetailide lihvimine
- 5) lihvimismaterjalide klassifikatsioon ja kasutusala
- 6) pindade ettevalmistamisel vajalikud materjalid, nende omadused ja kasutamine
- 7) töödeldavate materjalide omadused, materjalidele õigete töötlemisrežiimide valimine

6.2.8 Viimistlemine

- 1) puittoodete ja –detailide viimistlemine erinevate viimistlusviiside ja -materjalidega
- 2) viimistlemise tehnoloogia
- 3) viimistlemisel kasutatavad seadmed, nende töö põhimõtted, töörežiimid ning nende seadistamine ja hooldamine
- 4) erinevad viimistlusmaterjalid, nende omadused ja kasutusala
- 5) viimistlemisele kuuluva pinna ettevalmistuse kvaliteedi ja viimistletud pinna kvaliteedi hindamine
- 6) eriviimistlus

6.3 Isikuomadused ja võimed

- 1) suhtlemisoskus
- 2) vastutustunne
- 3) kohanemisvõime
- 4) enesedistsipliin
- 5) otsustusvõime
- 6) hea värvitaju
- 7) koormustaluvus
- 8) liigutuste täpsus
- 9) hea liigutuste koordinatsioon

7 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib kutsestandardit muuta enne kehtivusaja lõppu.